

Posudek oponenta

na diplomovou práci **Ivany Mekyňové**, předloženou k obhajobě na katedře
správního práva Fakulty právnické ZČU,

na téma

"Veřejný ochránce práv jako součást systému kontroly veřejné správy"

Obhajovaná diplomová práce vcelku pečlivě a kvalitně zpracovává zvolené téma a má povahu poměrně důkladné a odborně vcelku přesvědčivé závěrečné (kvalifikační) práce. Práci se podařilo dosti uceleně zpracovat problematiku veřejného ochránce práv, a to nejen v právním systému České republiky, ale i s určitými komparativními odkazy. Je založena na znalosti klíčové české literatury a vychází i z internetových zdrojů jednotlivých zahraničních ombudsmanských úřadů. Kandidátka vhodně včleňuje institut veřejného ochránce práv do celkového systému veřejných institucí podílejících se na kontrole veřejné správy. S dostatečnou mírou jistoty, i když nikoli suverénně se orientuje ve zvolené problematice a její rozbor předkládá v podobě srozumitelné, vcelku čtivé a odborně dostatečně kvalifikované.

Struktura práce je obstojně promyšlena a zpracována; dokladem toho je i přehledný obsah práce.

Práce začíná obecným přehledem systému kontroly veřejné správy; jím kandidátka mapuje prostředí, ve kterém působí veřejný ochránce práv, a zasazuje tuto instituci do patřičného kontextu. Věnuje se zde parlamentní, soudní i exekutivní kontrole veřejné správy.

Další část práce je věnována historii. Kandidátka přibližuje vznik instituce ombudsmanů a její postupné šíření Evropou, Severní Amerikou i některými dalšími regiony (např. popisuje důležitou roli Nového Zélandu v této oblasti) zvláště ve druhé polovině 20. století a poslední dekádě. Popisuje i vývoj tohoto institutu na úrovni evropské integrace. Dále se věnuje spletité historii prosazování institutu ombudsmana v České republice 90. let. 20. století, jež vyvrcholila přijetím nyní platné právní úpravy z roku 1999. Věnuje se v patřičné míře i roli osobností při prosazování a posléze naplňování uvedeného institutu, zejména nepominutelné roli prof. Sládečka v oblasti doktríny a právní vědy, jakož i v oblasti legislativní a dr. Motejla jako prvního českého ombudsmana, jehož působení ve funkci dalo této instituci vážnost, důvěryhodnost i dostatečnou odbornou zdatnost.

Klíčová a svým rozsahem i největší část práce pak rozebírá pravomoci a působnost nynějšího českého veřejného ochránce práv. Úvodem jej klasifikuje s ohledem na doktrinální názory a zahraniční předobrazy a zamýšlí se de lege ferenda nad případným ústavním zakotvením této instituce. Dále se zabývá činností

veřejného ochránce práv a vnitřní strukturou jeho úřadu (Kanceláři veřejného ochránce práv). Na praktických příkladech ukazuje, v jakých oblastech je uplatňována jeho pravomoc a jakými způsoby se tak děje.

Po obsahové stránce lze práci „vytýkat“ snad jen to, že ombudsman jako českému právnímu systému poměrně vzdálená instituce, jež byla v podstatě implantována na základě vzorů zvenčí, a proto by si zasloužila v práci ještě více komparatistiky. Na druhé straně kandidátce nelze vyčítat, pokud v souladu se zadáním těžištěm práce učinila českou právní úpravu; přiměřené množství komparatistiky v práci nechybí.

Kandidátka vycházela ze vcelku reprezentativního a dostatečně širokého okruhu českých odborných knih a článků a pracuje i s patřičným množstvím zahraničních internetových zdrojů k danému tématu, avšak v jejich zdrojích absentuje odborná (doktrinální) literatura cizojazyčná.

Práce je napsána kultivovaným jazykem s únosným množstvím chyb a překlepů. Kandidátka pracuje s prameny a zpravidla uvádí zdroje převzatých myšlenek; v některých pasážích práce (zejména těch, které se věnují komparatistice) si nicméně kandidátka měla dát větší práci s detailními odkazy na zdroje převzatých informací (například historický přehled na str. 22 nahoře kandidátka stěží vyváděla sama, odkaz na zdroj zde však chybí).

Předloženou diplomovou práci považuji za dílo pohybující se v široké množině standardních diplomových prací, jež průměrným způsobem zvládly zpracování zadaného tématu. Doporučuji ji k obhajobě s tím, že předběžně navrhuji hodnocení „velmi dobře“ či „dobře“ v závislosti na průběhu obhajoby.

V Praze dne 22. dubna 2012

JUDr. PhDr. Karel Šimka, LL.M., Ph.D.
odborný asistent na KSP FPR ZČU